

Sygnatura akt I C 1983/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 31-01-2020 r.

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Bartłomiejczak

Protokolant: st.sekr.sąd. Jolanta Monkowska

po rozpoznaniu w dniu 29-01-2020 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. O.

przeciwko P. M.

o zapłatę

1. oddała powództwo
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztu procesu.

sędzia Magdalena Bartłomiejczak

Sygnatura akt I C 1983/19

UZASADNIENIE

Powód J. O. wystąpił przeciwko pozwanemu P. M. z powództwem o zapłatę kwoty 50 330 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zobowiązanie pozwanego do wznowienia sprawy sygn. II W 1968/13 Sądu Rejonowego w Koninie Powód domagał się również zasądzenia od pozwanego kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że w dniu 23 kwietnia 2013 r. sprzedał pozwanemu samochód osobowy marki F., nr rej. (...), który pozwany miał obowiązek przerejestrować w ciągu 30 dni. Pozwany będąc właścicielem przedmiotowego pojazdu, w dniu 05 czerwca 2013 r. dopuścił się wykroczenia z art. 96 §1-3 Kodeksu wykroczeń i unikał kary. Wskazał, że dokonał zapłaty 330 zł tytułem grzywny i odsetek.

Postanowieniem z dnia 9 października 2019 r. Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. Pozwany ustosunkowując się do żądania powoda przyznał, że w dniu 23 kwietnia 2013 r. nabył od powoda pojazd marki F. za cenę 2600 zł, który następnie w dniu 19 września 2013 r. sprzedał za cenę 2000 zł. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom pozwu, jakoby popełnił wykroczenie drogowe w K. na ulicy (...). Wskazał, że nigdy nie został ukarany mandatem karnym, ani skazany wyrokiem sądu za popełnienie jakiegokolwiek wykroczenia w dniu 5 czerwca 2013 r. Nigdy też nie był wzywany przez uprawniony organ do wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 5 czerwca 2013 r., toteż – w ocenie pozwanego – nie mógł on popełnić wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Pozwany zarzucił, iż powód miał możliwość, aby w dniach od 2 sierpnia 2013 r. do 4 października 2013 r. stawić się w K. (...) w K. i wyjaśnić całą sytuację. Pozwany miał również możliwość wniesienia sprzeciwu od doręczonego wyroku nakazowego i wyjaśnienia w toku procesu, że w dniu 5 czerwca 2013 r. nie był już właścicielem pojazdu marki F. (...), ewentualnie powód miał możliwość w terminie 7 dni od dnia dowiedzenia się o wydaniu wyroku nakazowego złożyć wniosek o przywrócenie terminu. Dalej podniósł pozwany, iż dochodzona kwota 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie znajduje żadnego oparcia w faktach. Z ostrożności procesowej pozwany zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia powoda, wskazując że o zaistnieniu szkody majątkowej powód dowiedział się w styczniu 2015 r. i już wówczas znane mu były personalia osoby, która według niego obowiązana była do naprawienia szkody. Pozwany zgłosił również zarzut braku legitymacji procesowej biernej pozwanego w zakresie roszczenia o nakazania pozwanemu złożenia wniosku o wznowienie zakończonych prawomocnym orzeczeniem postępowania Sądu Rejonowego w K.w sprawie sygn. II W 1968/13.

Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2020 r. pełnomocnik powoda z ostrożności procesowej w razie nieuwzględnienia żądań powoda, wniósł o nieobciążania do kosztami procesu pozwanego.

Wniosek o wznowienie postępowania Sądu Rejonowego w K.o sygnaturze akt II W 1968/13 został wyłączony i rozpoznany przez Sąd Okręgowy w K..

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny.

W dniu 23 kwietnia 2013 r. pomiędzy J. O. (sprzedającym) a P. M. (kupującym) została zawarta umowa sprzedaży pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nr nadwozia (...). Paragraf 2 umowy sprzedaży zawierał oświadczenie sprzedającego, że pojazd będący przedmiotem umowy stanowi jego własność.

Dowód : umowa kupna – sprzedaży pojazdu z dnia 23 kwietnia 2013 r. k.7

Pozwany nie zarejestrował samochodu na własne nazwisko. Powód nie powiadomił Wydziału Komunikacji (...) o fakcie zbycia pojazdu, bo następnego dnia od daty transakcji kupna – sprzedaży pozwany wyjechał za granicę do pracy i wracał do kraju na weekendy, kiedy urzędy były zamknięte, nie uczynił też tego korespondencyjnie.

Dowód : przesłuchanie powoda k. 55-55v

Powód, będąc właścicielem samochodu marki F. o nr rej. (...) w dniach od 2 sierpnia 2013 r. do dnia 4 października 2013 r. nie stawił się w K. (...) w K. i nie wskazał na żądanie uprawnionego organu „(...) w K.” komu powierzył pojazd marki F. o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 5 czerwca 2013 r., w którym popełniono wykroczenie drogowe w K. na ulicy (...).

Wyrokiem nakazowym z dnia 13 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w K. uznał J. O. za winnego wykroczenia z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 zł oraz obciążył J. O. kosztami postępowania w kwocie 50 zł i opłatą w kwocie 30 zł. Wyrok nakazowy został mu doręczony do miejsca zamieszkania w Niemczech w dniu 6 czerwca 2014 r., co potwierdził własnoręcznym podpisem. Powód nie zaskarżył wyroku nakazowego.

Dowód : wyrok nakazowy z dnia 13 listopada 2013 r. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 13 listopada 2013 r. k. 25 akt sygn. II W 1968/13, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 44 akt II W 1968/13

W dniu 19 września 2013 r. pomiędzy P. M. (sprzedającym) a S. D. (kupującym) została zawarta umowa sprzedaży pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nr nadwozia (...). Paragraf 2 umowy sprzedaży zawierał oświadczenie sprzedającego, że pojazd będący przedmiotem umowy stanowi jego własność.

Dowód : umowa sprzedaż samochodu z dnia 19 września 2013 r. k. 10

W dniu 20 stycznia 2015 r. J. O. zapłacił grzywnę w kwocie 250 zł i uiścił należność z tytułu kosztów postępowania w wysokości 50 zł opłatą w wysokości 30 zł.

Dowód : potwierdzenie wpłaty k. 11

Powód leczył się z uzależnienia od alkoholu i był z tego powodu hospitalizowany.

Dowód: przesłuchanie powoda k. 55-55v

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci wskazanych powyżej dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz w aktach spraw sygn. II W 1968/13 i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych.

Przesłuchanie powoda było częściowo niewiarygodne. Powód nie udowodnił w sposób wystarczający wysokości zasadności i wysokości swojego roszczenia, przedstawiał w tym zakresie znaczne uogólnienia co do kwestii nieprzerejestrowaniu pojazdu po jego nabyciu przez pozwanego. Pozwany wbrew treści wyroku nakazowego w sprawie II W 1968/13 twierdził, że został ukarany za popełnienie wykroczenia polegającego na zaparkowaniu samochodu w niedozwolonym miejscu. Nie potwierdziło się też zeznanie powoda, że wyrok nakazowy odebrał w 2019 r., skoro ze zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki wynika, że odpis tego wyroku otrzymał on w dniu 6 czerwca 2014 r. Jego zeznania dotyczące możliwości aresztowania go po przekroczeniu granicy nie zostały poparte żadnymi dowodami, w szczególności okoliczność ta nie wynika z dokumentów w aktach sprawy II W 1968/13.

Strona powodowa wносиła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry na okoliczność ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu powoda, długotrwałości i intensywności cierpień, możliwych powikłań i ograniczeń życiowych związanych ze zdarzeniem z dnia 5 czerwca 2013 r. Pełnomocnik powoda mimo wezwania Sądu nie opisał szczegółowo zdarzenia dnia 5 czerwca 2013 r. oraz jego następstw, co zaowocowało pominięciem wniosku o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego na podstawie art. 235² § 1 pkt 6 kpc.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z powodu nieudowodnienia istnienia i wysokości roszczenia.

W niniejszej sprawie powód wskazał w pozwie, iż dochodzi od pozwanego zapłaty kwoty 50 000 zł, w związku z zapłatą grzywny i kosztów sądowych orzeczonych wobec powoda wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w K.z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie sygn. II W 1968/13. Powód nie wskazał kwot, które miałyby składać się na dochodzoną sumę, natomiast przy przyjęciu, iż powód dochodzi od pozwanego zapłaty zadośćuczynienia, wskazać należy, iż kwota 50 000 zł jest wygórowana i nieadekwatna do wszystkich okoliczności sprawy.

Nadto brak jest jakichkolwiek dowodów na potwierdzenie, że w ogóle istnieje podstawa do domagania się przez stronę powodową takiej należności. Nie sposób uznać, iż podstawę taką stanowi umowna kupna – sprzedaży z dnia 23 kwietnia 2013 r. przedmiotowego pojazdu. Natomiast pozwany zaprzeczał, iż został ukarany mandatem karnym, ani skazany wyrokiem sądu za popełnienie jakiegokolwiek wykroczenia w dniu 5 czerwca 2013 r. Ponadto zaprzeczył, iż był wzywany przez uprawniony organ do wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 5 czerwca 2013 r.

Podkreślić przy tym należało, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. akt I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44, LEX nr 80854). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim stronę, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności, Sąd nie ma obowiązku zarządzania

dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76, LEX nr 29440). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem Sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez stronę nie daje podstaw do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przedłożonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Należy podkreślić, iż w żadnym razie nie było rzeczą Sądu prowadzenie dochodzenia oraz przeprowadzenie dowodów z urzędu, w celu uzupełnienia twierdzeń strony, tym bardziej iż powodowi został określony 7 dniowy termin do zgłoszenia wszelkich wniosków dowodowych, który następnie został ponowiony na rozprawie w dniu 4 grudnia 2019 r. Zgodnie z obowiązującą w polskim postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 231 k.p.c. i art. 6 k.c.) (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 grudnia 2001 r., I PKN 660/00).

Podkreślić należy, że zgodnie z normą art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przepis ten nie nakłada zatem na Sąd obowiązku dążenia do wykrycia prawdy bez względu na procesową aktywność stron. Wręcz przeciwnie, przy rozpoznaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zmienionych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 1996 r. Nr 43, poz. 189) rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń, w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron sąd nie ma już obowiązku ustalania, czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego. Nakaz uzupełnienia z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawionych przez nie dowodów, jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy określony został zarówno w art. 231 in fine jak i w art. 316 § 1 k.p.c. Aktualnie obowiązek dowodzenia obciąża stronę, zaś zachowana w art. 232 zdanie drugie k.p.c. możliwość dopuszczenia dowodu z urzędu stanowi jedynie wspierające uprawnienie sądu, które winno być wykorzystane tylko w wyjątkowych sytuacjach i nie może prowadzić do zastępowania stron w spełnianiu ich obowiązków.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania faktów na których opierał swoje roszczenie. Pomimo tego powód - reprezentowany na późniejszym etapie postępowania przez fachowego pełnomocnika - nie przejawiał w niniejszej sprawie żadnej inicjatywy dowodowej w tym kierunku, narażając się tym samym na ujemne skutki procesowe takiego dziania.

Powód domagał się zadośćuczynienia, zatem winien udowodnić, że w wyniku bezprawnego, zawinionego działania pozwanego doznał krzywdy o określonym rozmiarze.

Tymczasem żadna z przesłanek odpowiedzialności deliktowej nie została wykazana. Sąd z pism powoda domyślił się, że rzekomym bezprawnym działaniem pozwanego miało być niezarejestrowanie na siebie samochodu zakupionego od powoda. Tymczasem zgodnie z treścią art. 78 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przez strony umowy sprzedaży - obowiązek zawiadomienia o zbyciu pojazdu w tym samym stopniu co na pozwanym ciążył również na powodzie. Powód tego obowiązku nie wypełnił, a jego wyjaśnienia dotyczące przyczyn zaniechania zawiadomienia o zbyciu pojazdu są całkowicie nieprzekonywujące. Nadto należało zauważyć, że powód został ukarany za wykroczenie polegające na niewskazaniu mimo wezwania osoby, której powierzył pojazd,

a nie jak twierdził za wykroczenie polegające na zaparkowaniu pojazdu w niedozwolonym miejscu w dniu 5 czerwca 2013 r. Zatem został ukarany za wykroczenie popełnione przez niego samego, a nie przez inną osobę. Poza tym powód nie wykazał na czym miałyby polegać doznana przez niego krzywda, ani jakich była rozmiarów. Należy bowiem przypomnieć, że grzywna została na niego nałożona za popełnione przez niego wykroczenie. O konieczności uiszczenia grzywny doskonale wiedział, ponieważ otrzymał odpis wyroku nakazowego.

Powód nie udowodnił, iżby między jego hospitalizacją w szpitalu psychiatrycznym a jakimkolwiek działaniem pozwanego istniał związek przyczynowy. Wręcz przeciwnie z dostarczonych dokumentów i zeznań powoda wynika, że leczył się on z powodu uzależnienia od alkoholu.

Z wszystkich wyżej podniesionych względów, powództwo podlegało oddaleniu.

W pkt. 2 wyroku Sąd na podstawie art. 98 par. 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. k.p.c., w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania, zasądził od powoda na rzecz pozwanego 5.417zł tytułem kosztów postępowania. Na koszty te składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika, który reprezentował pozwanego, którego wysokość wynika z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł).

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie przepisu art. 102 kpc. Powód decydując się wniesienie pozwu powinien liczyć z koniecznością poniesienia kosztów postępowania, w sytuacji, gdyby jego żądanie nie zostało uwzględnione. Ponadto zaznaczyć należy, że z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona domagająca się wydania rozstrzygnięcia sądowego jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań. Subiektywne zatem przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością, która sama przez się może przemawiać za rozstrzygnięciem o kosztach procesu w oparciu o art. 102 k.p.c., w przeciwnym razie art. 102 k.p.c. miałby zastosowanie w każdej sprawie, w której powództwo zostałoby oddalone i utraciłby walor wyjątkowości.

sędzia Magdalena Bartłomiejczak